

**ЗАКОН О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ**

Члан 1.

У Закону о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС”, број 101/05), у члану 2. речи: „осим ако посебним законом није другачије одређено” бришу се.

Додаје се став 2, који гласи:

„Овај закон се не примењује при обављању специфичних активности Војске Србије, полиције, укључујући послове заштите и спасавања и у рударству, у којима су поједина питања безбедности и здравља на раду уређена посебним законом и прописима донетим на основу тог закона.”

Члан 2.

У члану 4. тачка 2) тачка и запета замењују се са две тачке и додају се подтач. (1)–(3), које гласе:

„(1) као послодавац у смислу овог закона се сматра и лице, које по било ком правном основу обезбеђује посао запосленом, осим лица, која посао обезбеђују у домаћинству и носиоци породичних пољопривредних газдинстава, који обављају посао са члановима породица на пољопривредним газдинствима у складу са прописима о пољопривреди,

(2) као послодавац се сматра и физичко лице, које са члановима свог домаћинства, односно са члановима породице обавља привредну или другу не пољопривредну производњу,

(3) као послодавац се сматра и корисник, код којег су упућени запослени од стране послодавца који обавља делатност обезбеђивања посла запосленима;”.

У тачки 16) речи: „или делимично” бришу се.

После тачке 22) додају се тачка и запета и тачка 23), која гласи:

„23) Превенција јесте процес обезбеђивања превентивних мера на радном месту и у радној околини код послодавца у циљу спречавања или смањења ризика на раду”.

Члан 3.

У члану 6. реч: „инвалида” замењује се речима: „особа са инвалидитетом”, а после речи: „уређују се овим” додају се речи: „и другим”.

Члан 4.

У члану 7. став 2. после речи: „поступцима” додају се речи: „коришћења, одржавања и употребе”.

Члан 5.

У члану 12. тачка 5) мења се и гласи:

„5) замена опасног безопасним или мање опасним;”.

После тачке 7) додају се тачка и запета и тач. 8) и 9), које гласе:

„8) прилагођавања техничком напретку;

9) развијања целокупне политике превенције.”

Члан 6.

У члану 15. став 3. после речи: „или испитивању” додаје се реч: „услова”.

Члан 7.

У члану 18. став 2. речи: „или врши промену технолошког процеса дуже од седам дана,” бришу се.

У ставу 3. после речи: „на градилишту” додају се речи: „обезбеди да буде доступна копија документације о радном ангажовању запосленог, као и да”.

Члан 8.

Члан 24. мења се и гласи:

„Члан 24.

Послодавац је дужан да запосленом да на коришћење опрему за рад или средство и опрему за личну заштиту на раду, само ако су усаглашени са прописаним техничким захтевима, ако је њихова усаглашеност оцењена према прописаном поступку, ако су означени у складу са прописима и ако их прате прописане исправе о усаглашености и друга прописана документација.

Послодавац који је запосленима дао на коришћење опрему за рад или средство и опрему за личну заштиту на раду пре ступања на снагу прописа којим је утврђена обавеза из става 1. овог члана, дужан је да обезбеди упутство за њихову употребу и одржавање.

Послодавац је дужан да обезбеди запосленима упутства за безбедан и здрав рад по прописима о безбедности и здрављу на раду за коришћење опреме за рад или средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Послодавац је дужан, када је то потребно, да обезбеди превод документације из става 3. овог члана на језик који запослени разуме.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана примењују се на све промене радног и технолошког процеса.”

Члан 9.

После члана 24. додаје се члан 24а који гласи:

„Члан 24а

Послодавац је дужан да запосленима да на коришћење опасне хемијске материје само, ако су достављене са безбедносним листом, у којем је произвођач, односно снабдевач навео све податке, који су важни за процену ризика при раду са тим материјама и ако су обезбеђене све мере, које произлазе из безбедносног листа.

Послодавац је дужан да обезбеди безбедносни лист на српском језику, а у изузетним случајевима на страном језику у складу са условима, које одређује пропис о класификацији, паковању, обележавању и оглашавању хемикалије и одређеног производа.

Послодавац је дужан да обезбеди превод безбедносног листа на језик који запослени разуме.”

Члан 10.

У члану 27. став 1. после речи: „код заснивања радног односа, односно” додају речи: „другог радног ангажовања.”

У ставу 4. после речи: „места” додају се речи: „и спроводи се по програму, чији садржај по потреби послодавац мора да обнавља и мења.”

Члан 11.

У члану 28. став 1. после речи: „практично” додају се запета и речи: „у складу са програмом за безбедан и здрав рад који доноси послодавац”.

У ставу 3. после речи: „ризика” додаје се запета и речи: „најкасније у року од једне године од дана претходне провере, а на осталим радним местима најкасније у року од три године од дана претходне провере.”

После става 3. додаје се став 4. који гласи:

„Оспособљавање за безбедан и здрав рад обавља се на језику који запослени разуме и прилагођава се могућностима и способностима особа са инвалидитетом.”

Члан 12.

У члану 30. став 2. речи: „и запослени са смањеном радном способношћу” замењују се речима: „особе са инвалидитетом и професионално оболели”.

Члан 13.

У члану 35. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Запосленом је забрањено да самовољно искључује, мења или уклања безбедносне уређаје прикључене на средствима за рад.”

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 14.

После члана 35. додаје се члан 35а који гласи:

„Члан 35а

Запослени под утицајем алкохола и других средстава зависности не сме започети, односно наставити рад.

Запослени је дужан да се подвргне провери да ли је под утицајем алкохола или других средстава зависности у случајевима и на начин утврђен колективним уговором, општим актом послодавца или уговором о раду.

Проверу да ли је запослени под утицајем алкохола врши послодавац употребом алко-теста, по поступку који је утврђен за вршење такве провере прописима о безбедности саобраћаја.”

Члан 15.

У члану 37. став 3. мења се и гласи:

„Послове безбедности и здравља на раду послодавац може да обавља сам у делатностима трговине на мало, услуга смештаја и исхране, информисања и комуникације, финансијским и осигурања, пословања некретнинама, стручним, научним, иновационим, административним и помоћним услужним, обавезног социјалног осигурања, образовања, уметности, забаве и рекреације, осталим услужним делатностима, старим и уметничким занатима, односно пословима домаће радиности, ако има до 20 запослених и није дужан да има положен стручни испит из

става 2. овог члана.”

Члан 16.

После члана 37. додаје се члан 37а који гласи:

„Члан 37а

Послодавац у делатностима грађевинарства, пољопривреде, шумарства и рибарства, прерађивачке индустрије, производње, прераде и снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизације, снабдевања водом, управљања отпадним водама, контролисања процеса уклањања отпада и сличним активностима, здравствене и социјалне заштите, дужан је да за послове безбедности и здравља на раду одреди лице које има најмање завршено високо образовање из научне, односно стручне области у оквиру образовно-научног поља техничко-технолошких наука, природно-математичких наука или медицинских наука на студијама другог степена (дипломске академске студије – мастер, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије), односно на студијама у трајању од најмање четири године.”

Члан 17.

У члану 38. став 3. реч: „обезбеди” замењује се речју: „омогући”.

После става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Програме усавршавања знања и друга питања у вези са усавршавањем знања запосленог из става 3. овог члана, прописује министар надлежан за рад.”

Члан 18.

У члану 40. став 1. тачка 1) мења се и гласи:

„1) спроводи поступак процене ризика;”

У тачки 7) речи: „запослених на раду” замењују се речима: „код послодавца”.

После става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Лице за безбедност и здравље на раду је дужно да континуирано усавршава знања у области безбедности и здравља на раду у смислу члана 38. став 4. овог закона.”

Члан 19.

У члану 44. став 3. речи: „који има 50 и више запослених” бришу се.

У ставу 4. после речи: „уговором” додају се речи: „или општим актом”.

После става 4. додаје став 5. који гласи:

„Послодавац је дужан да представнику запослених за безбедност и здравље на раду омогући најмање пет плаћених часова рада месечно, као и да обезбеди просторију и средства за комуникацију, ради обављања активности представника запослених.”

Члан 20.

У члану 49. став 1. у тачки 7) речи: „и средстава и опреме за личну заштиту на раду” бришу се.

После тачке 8) додају се тачка и запета и тач. 9) и 10), које гласе:

„9) издатим средствима и опреми за личну заштиту на раду;

10) извршеним лекарским прегледима запослених.”

Члан 21.

После члана 49. додаје се члан 49а који гласи:

„Члан 49а

Послодавац у евиденцијама из члана 49. став 1. тач. 2), 3), 4), 8), 9) и 10) овог закона уноси следеће личне податке, и то: име, очево име и презиме, пол, ЈМБГ односно датум рођења запосленог, место рођења и општина, пребивалиште, врста и степен стручне спреме.

За прикупљање и обраду личних података, садржаних у евиденцијама из члана 49. овог закона, примењују се одредбе закона, који уређује заштиту података о личности”.

Члан 22.

У члану 50. став 2. запета испред и речи: „односно обољење у вези са радом запосленог” бришу се.

Члан 23.

У члану 51. став 1. мења се и гласи:

„Извештај о повреди на раду и професионалном обољењу који се догоде на радном месту, послодавац је дужан да достави запосленом који је претрпео повреду, односно болест и организацијама надлежним за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање.”

Члан 24.

У члану 52. став 2. запета испред и речи: „обољењима у вези са радом” бришу се.

Члан 25.

У члану 56. став 1. речи: „запосленог са високом школском спремом одговарајуће струке” замењују се речима: „најмање два запослена који имају високо образовање из научне, односно стручне области у оквиру образовно – научног поља техничко-технолошких наука, природно-математичких наука или медицинских наука на студијама другог степена (дипломске академске студије – мастер, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије), односно на основним студијама у трајању од најмање четири године”.

У ставу 3. речи: „високом школском спремом одговарајуће струке” замењују се речима: „високим образовањем из научне, односно стручне области у оквиру образовно – научног поља техничко-технолошких наука, природно-математичких наука или медицинских наука на студијама другог степена (дипломске академске студије – мастер, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије), односно на основним студијама у трајању од најмање четири године”.

После става 4. додаје се нови став 5. који гласи:

„Лиценце из ст. 1. до 3. овог члана министар надлежан за рад издаје са роком важења од пет година. Лиценца се може обновити на начин и под условима под којима се издаје, с тим да се захтев за обнављање лиценце мора поднети најкасније 30 дана пре истека рока важења лиценце.”

Досадашњи став 5. постаје став 6.

Члан 26.

После члана 56. додаје се члан 56а који гласи:

„Члан 56а

Лиценца из члана 55. овог закона престаје да важи:

- 1) истеком рока за који је издата;
- 2) на основу захтева имаоца лиценце;
- 3) одузимањем лиценце;
- 4) престанком правног лица или предузетника услед чега се то правно лице или предузетник брише из одговарајућег регистра;
- 5) ако ималац лиценце у року од 30 дана од дана настанка промена које могу утицати на обављање послова за које је издата лиценца, не обавести министарство надлежно за рад.”

Члан 27.

У члану 57. после тачке 3) додају се тачка и запета и тачка 4) која гласи:

- 4) имаоцу лиценце, ако у периоду важења лиценце престане да испуњава услове из члана 56 овог закона.”

Члан 28.

У члану 60. тачка 9) реч: „законитошћу” брише се, а реч: „рада” замењује се речју: „радом”.

У тачки 14) после речи: „на раду” додаје се запета и речи: „стара се о додели националних признања у области безбедности и здравља на раду, о чему води евиденцију.”

Члан 29.

После члана 60. додају се назив члана и члан 60а који гласе:

„НАЦИОНАЛНА ПРИЗНАЊА

Члан 60а

Ради унапређења безбедности и здравља на раду у Републици Србији, правним, физичким лицима и Одбору за безбедност и здравље на раду могу се доделити национална признања из области безбедности и здравља на раду.

Врсте националних признања, њихов изглед, поступак и услове за доделу прописује министар надлежан за рад.”

Члан 30.

У члану 61. после реч: „прописаним” замењује се речима: „утврђеним актом о процени ризика”.

Члан 31.

У члану 62. став 1. речи: „високу стручну спрему” замењују се речима: „високо образовање из научне, односно стручне области у оквиру образовно-научног поља друштвено-хуманистичких наука, техничко-технолошких наука, природно-математичких наука или медицинских наука на студијама другог степена (дипломске

академске студије-мастер, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије), односно на основним студијама у трајању од најмање четири године”.

Став 2. брише се.

Члан 32.

У члану 69. став 1. број: „1.000.000” замењује се бројем: „2.000.000”.

У тачки 19) речи: „које изводи дуже од седам дана” бришу се.

Тачка 24) мења се и гласи:

„24) ако запосленом да на коришћење опрему за рад или средство и опрему за личну заштиту на раду, који нису усаглашени са прописаним техничким захтевима, ако није њихова усаглашеност оцењена према прописаном поступку, ако нису означени у складу са прописима и ако их не прате прописане исправе о усаглашености и друга прописана документација и ако није обезбедио упутства за безбедан и здрав рад по прописима о безбедности и здрављу на раду за коришћење опреме за рад или средстава и опреме за личну заштиту на раду (члан 24)”.

После тачке 24) додаје се тачка 24а) која гласи:

„24а) ако запосленима да на коришћење опасне хемијске материје само, за које није достављен безбедносни лист, и ако нису обезбеђене све мере, које произлазе из безбедносног листа (члан 24а)”.

После тачке 27) додаје се тачка 27а) која гласи:

„27а) у делатностима грађевинарства, пољопривреде, шумарства и рибарства, прерађивачке индустрије, производње, прераде и снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизацији, снабдевања водом, управљања отпадним водама, контролисања процеса уклањања отпада и сличним активностима, здравствене и социјалне заштите не одреди лице за безбедност и здравље на раду које испуњава услове прописане овим законом (члан 37а)”.

У тачки 31) речи: „односно обољење запосленог у вези са радом” бришу се.

После тачке 33) додаје се тачка 34) која гласи:

„34) ако не достави запосленом који је претрпео повреду, односно професионално обољење и организацијама надлежним за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање извештај о повреди на раду и професионалном обољењу који се догоде на радном месту (члан 51. став 1).

У ставу 3. речи: „од 40.000 до 50.000” замењују се речима: „од 50.000 до 150.000”.

Члан 33.

У члану 70. став 1. број: „800.000” замењује се бројем: „1.500.000”.

Тачка 3) речи: „и запосленом са смањеном радном способношћу” замењују се речима: „особама са инвалидитетом и професионално оболелим”.

Тач. 11), 12) и 14) бришу се.

У ставу 3. речи: „од 30.000 до 40.000” замењују се речима: „од 50.000 до 150.000”.

Члан 34.

У члану 75. тачка 1) после речи: „рукује” додаје се запета и речи: „ако самовољно искључује, мења или уклања безбедносне уређаје прикључене на средствима за рад”.

Члан 35.

У члану 78. тачка 3) брише се.

Члан 36.

У члану 79. тач. 1), 3), 10) и 14) бришу се.

Члан 37.

Подзаконски акти из члана 60а овог закона биће донети у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, а подзаконски акти из члана 17. став 2. овог закона биће донети у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

Стручни испит, положен пре ступања на снагу овог закона, остаје да важи.

Члан 38.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим одредаба чл. 16. и 25, које почињу да се примењују од 1. јануара 2016. године.